

PRÓWO KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUN

Prenumerata
na miejscu i zł. 80
gr., na prowincji i
z odnośzeniem do
domu 2 zł. 50 gr.
Ogłoszenia
za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 10 groszy
polskich, na dru-
giej i trzeciej — 8
gr., na czwartej —
5 gr. Ogłoszenia
drobne po 3 grosze
za wyraz. Tłustym
drukem — podwój-
nie. Najm. ogł. —
30 gr. Dla zagranic-
y ceny o 100 proc.
wyższe. Układ ogło-
szeń czterolamowy.
Ceny ogłoszeń, po-
dane w złotych pol-
skich, obliczane będą
podług kursu
srebrnego franka
ustalonego przez
Ministra Skarbu.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61783

DOM ROLNICZY H. Mühsam, Sp. Akc.

WE WŁOCŁAWKU

POLECA:

ŻNIWIARKI I KOSIARKI

oryginalne Deeringa

GRABIE KONNE

po cenach konkurencyjnych i na dogodnych warunkach płatności.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Brześćcia-Kujawskiego podaje do publicznej wiadomości, że na zasadzie uchwały Rady Miejskiej i zezwolenia Władzy nadzorczej w pierwszy wtorek każdego miesiąca **po dziesiątym**, odbywać się będą w Brześciu Kujawskim **walne jarmarki**. Pierwszy jarmark odbędzie się we **wtorek 10 czerwca 1924 r.** Jeżeli w którykolwiek wtorek po dziesiątym **przypadło święto to jarmark odbędzie się w następny wtorek.**

Burmistrz: *A. Zajda.*

Brześć-Kuj. dnia 23 maja 1924 r.

Przebaczenie nieprzyjaciółom i czynienie im dobrze jest wielkością duszy i jedną z największych oznak podobieństwa z Bogiem. *Scypoli.*

Słowo ostatnie do Wyborców.

Dziś, dnia 1 czerwca, każdy ubezpieczony w Kasie Chorych, kto pragnie ulżyć ciężkiej doli robotnika — kto, jako polak i ojciec rodziny, pragnie jej zapewnić pomoc i opiekę lekarza w czasie choroby — ten musi spełnić nakaz swego sumienia i oddać swój głos na listę Nr. 5, jako jedyną, która obok polskiego robotnika, skupiła wszystkich polskich urzędników i wszystką polską inteligencję pracującą.

Niechaj w szeregach głosujących nie zbraknie ani jednego z ubezpieczonych!

Kto obowiązku tego zaniedba — niechaj wie, że wyrządza krzywdę własnej rodzinie, własnym dzieciom, które dobrowolnie pozbawia pomocy w chorobie.

Dość mamy dotychczasowej gospodarki socjalistów i komunistów — Kasy Chorych muszą przestać być instytucją partyjną!

Kasy Chorych muszą dawać natychmiastową i skuteczną pomoc wszystkim ubezpieczonym bez różnicy przynależności partyjnej.

Za dotychczasowy stan Kas Chorych odpowiadają dotychczasowi jej gospodarze i kierownicy — towarzysze P. P. S. i ich bliźniacy — komuniści; — aby dotychczasowy stan Kas Chorych zmienić, poprawić, — należy usunąć, zmienić dotychczasowych gospodarzy.

Dlatego każdy winien głosować na listę Nr. 5, jako jedyną niesocjalistyczną listę, która połączyła polskiego robotnika i polską inteligencję.

Na liście Nr. 5 znajdziecie, obok robotników, tylko polaków, polską inteligencję pracującą — urzędników rachmistrzów — koniecznych do prowadzenia i sprawdzania ra-

chunkowości Kas Chorych, buchalterów — koniecznych do sprawdzenia ksiąg buchalteryjnych Kas Chorych.

Tylko polska inteligencja, wybrana przez polskiego robotnika do Rady Kasy Chorych, daje gwarancję, że będzie umiała pokierować Kasą Chorych dla dobra pracującego ludu polskiego.

Kto pragnie, aby Kasa Chorych szerokim masom robotników dawała prawdziwą pomoc — niechaj głosuje na listę Nr. 5.

Kto pragnie, aby Kasa Chorych przestała być terenem agitacji partyjnej,

Kto pragnie, aby pomoc w razie choroby była szybka i wydatna,

Kto pragnie, aby ubezpieczony mógł sobie sam wybrać lekarza,

Kto pragnie, aby wysokość zasiłków równała się całkowitemu zarobkowi,

Kto pragnie, aby zasiłek był wypłacany do czasu zupełnego wyzdrowienia,

Kto pragnie, aby ubezpieczeni nie wyczekiwali godzinami w ogonkach,

Kto pragnie, aby Kasy Chorych przestały być instytucją partyjną, dającą dobrze płatne posady towarzyszom P. P. S.,

Kto pragnie, aby zrewidowano dotychczasową działalność Kas Chorych i zbadano, na co poszły miljardey wpłacone przez polskiego robotnika z jego krwawicy

Niechaj głosuje na listę Nr. 5.

Wspólną listę Chrześcijańskich Związków Zawodowych, urzędników i pracującej inteligencji.

Dziś, w niedzielę dnia 1-go czerwca

wszyscy ubezpieczeni głosujemy

na listę Nr. 5

Kto chce wolnego wyboru lekarza!

Kto chce większego zasiłku w czasie choroby!

Kto chce lepszych i prawdziwych lekarstw!

Ten głosuje na listę Nr.

5

Kto nie chce partyj-
nictwa w Kasach Cho-
rych!

Kto nie chce urzęd-
ników żydów w Ka-
sie Chorych!

Kto nie chce żargu-
nu w Kasie Chorych!

Ten głosuje na listę
Nr. 5!

Chrześcijańskich Zw. Zaw. i Zw. pracow. biurowych i handlowych.

1. Musiałek Stefan, sekr. okr. Chrz. Zw. Zaw.	7. Filipiak Wacław, starszy felczer
2. Dubalski Stefan, prac. handlowy	8. Wojciechowski Jan, urzędnik
3. Kołacz Jan, kotlarz	9. Hellmann Józef, zmianowy
4. Gostyński Walenty, robotnik	10. Józwiak Ignacy, robotnik
5. Wiernikowski Stanisław, urzęd.	11. Osmulski August, urzędnik
6. Mogiłka Antoni, gotowacz	12. Frackiewicz Wacław, urzędnik
	13. Przedpeński Jan, urzędnik
	14. Krogulski Józef, cieśla

Kino „Polonja” Od czwartku 29 maja b.r. demonstrowany jest potężny dramat w 6 wielkich częściach z życia arystokracji skandynawskiej. W głównej roli niezrównany mistrz ekranu

George Arlis w obrazie p. t. Szatańska Intryga

Początek seansów w czwartek, sobotę i niedzielę o godz. 4, 6, 8, 10 wiecz., w piątek o godz. 7½ i 9½ wiecz.

Uwaga: Na pierwsze seansy w czwartek, sobotę i niedzielę ceny o połowę niższe.

bem litograficznym wypadła bardzo dobrze, w czym znów jest zasługa zakładów graficznych B. Wierzbickiego.

Pod portretem obok podpisu widnieją okolicznościowa apostrofa pióra Józefa Jankowskiego treści następującej:

Wiarą mocną patrioty
zglądził markę, stworzył złoty.
Od ruiny finansowej
ustrzegł,—Państwu zrab dał nowy.
Polsko! uczcij męża cnoty,
ku przyszłości zdążaj złotej!

Niewątpliwie portret ten znajduje szerokie rozpowszechnienie, a przytoczona apostrofa mocny oddźwięk w społeczeństwie.

Do nabycia w Księgarni Powszechnej.

Podniesienie opłat pocztowych.

Generalna dyrekcja poczt zawiadomiła wszystkie urzędy pocztowo-telegraficzne, że od 1-go czerwca obowiązować będą podwyższone opłaty za doręczenie paczek w Warszawie w wysokości następującej: wagi do 5 kg. — 30 groszy, do 10 kg. — 40 gr., do 15 kg. — 60 gr., do 20 kg. — 80 gr. itd. W innych miejscowościach opłaty podwyższają się od 15 do 60 i 70 groszy w zależności od wagi. Za abonowanie skrzynek i przegródek dla paczek należytości dodatkowe podnoszą się w Warszawie do 3.000 groszy, w innych miejscowościach do 2000 gr. Za pośrednictwo przy cieniu listów opłata podnosi się o 20 gr., paczek — 50 gr.

Egzaminy wstępne w Liceum im. Piusa X we Włocławku. Egzaminy kandydatów do Liceum odbędą się: przed wakacjami — 24 i 25 czerwca, po wakacjach — 28 i 29 sierpnia.

Z okazji egzaminów podajemy informacje o Liceum im. Piusa X jest średnim zakładem naukowym przy Włocławskim Seminarjum Duchownym, przygotowującym młodzież do tegoż Seminarjum. Nauka w Liceum obejmuje kurs czterech wyższych klas gimnazjalnych z programem państwowego gimnazjum klasycznego (łacina i greka). Kandydatów przyjmuje się na podstawie: 1) pełnego egzaminu z odpowiedniego kursu, albo 2) świadectwa z gimnazjum państwowego lub mającego prawa państwowe. Świadectwa z innych szkół (np. Seminarjum nauczycielskie) są niewystarczające do przyjęcia. Kandydaci, przyjmowani na mocy świadectwa, podlegają wstępnemu informacyjnemu egzaminowi: z polskiego, łaciny, historii i geografii z zakresu klas, wymienionych w świadectwie. Kandydaci nieklasy do klasy VI i następną, podlegają nadto egzaminowi z greckiego w odpowiednim zakresie. Do klasy VIII przyjmuje się tylko za specjalnym pozwoleniem Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego. Pierwszeństwo mają kandydaci z diecezji Kujawsko-Kaliskiej. Kandydaci składają (prócz świadectwa szkolnego) 1) metrykę chrztu, 2) świadectwo moralności od XX Proboszcza i Prelektę, 3) świadectwo powtórnego szczepienia ospy, 4) krótki własnoręczny życiorys. Za pełny egzamin od kandydatów, niemających świadectwa gimnazjalnego, pobiera się opłatę w wysokości 4 złotych, za egzamin informacyjny 2 złote.

Dyrekcja Liceum.

Z działalności Czerwonego Krzyża. Dnia 19.IV. 1924 r. w wielką sobotę, Kolo Młodzieży Czerwonego Krzyża przy gimnazjum Im. M. Konopnickiej urządziło święcone połączone z rozdawnictwem darów amerykańskich dla najbardziej potrzebujących dzieci m. Włocławka. Już o godzinie 8 rano gromadki dzieci czekały pod

gimnazjum, choć święcone naznaczone było na 12-tą godzinę.

Okolo 11-ej godz. dyżurne członkinie wprowadziły dzieci od lat 5—14 do lokalu gimnazjum i po otrzymaniu od nich kartek zaproszeniowych, inne myły im ręce, a inne jeszcze wprowadzały dzieci do sali VI klasy, gdzie ustawiono stoły.

Całym przyjęciem kierowała p. Batusówna w zastępstwie nieobecnej p. Przelozonej, przy pomocy 16 członkin uczennic.

Okolo 12 ej ustawiono stół z obłitem jadem wielkanocnym i przygotowano wszystko do święcenia i do fotografii, która odbyła się przed uczciami, a której Ameryka żądała od nas z chwili rozdawnictwa darów. Po fotografii prefekt naszego gimnazjum Ks. A. Bogdański, poświęcił stół i w krótkich lecz gorących słowach przemówił do biednej dziatwy, życząc jej lepszego, szczęśliwszego życia i zwrócił się do młodych gospodyń, dziękując im za starania dla biednych, błogosławiąc dalszej pracy.

Po tej uroczystości rozpoczęła się uczta. Dzieci przyjęłyśmy herbatą, kielbasą, bułkami, plackami i jajkami. Po skończonej uczcie nastąpiła najradośniejsza dla biednej dziatwy chwila, — chwila rozdawania darów amerykańskich. Co tam było radości, tego słowami nie można opisać. Rozrzucone patrzyliśmy na te dzieci ciemnych miejskich izb i zaułków, ogromnie rozradowane.

Wrzawa panowała wielka. Ze wszystkich stron słychać było granie na harmonijce, która znajdowała się w darowanym pudelku, dźwięk piszczałek, śmiech radosny dziewczynek i najmniejszych dzieci na widok ładnych, śmiesznych lalek. Było dużo innych pięknych zabawek, a znajdowały się i takie gry pokojowe, których znaczenia nie mogliśmy odgadnąć. Są to pewno specjalne amerykańskie gry. W pudelkach znajdowano grę domino, piłki, a także ręczniki, mydła, pończochy, czapeczki i inne przedmioty, które okazały się najpożyteczniejszymi i najpotrzebniejszymi dla tych biedaków.

Nieskończenie wdzięczni jesteśmy Ameryce, że tak o naszych dzieciach pamięta. Najszersze chyba podziękowanie za sprawioną radość i pożytek wyraziły same dzieci w prymitywnych, nieortograficznych, ale bardzo szczerych listach do dzieci amerykańskich.

Okolo godziny 2-ej dzieci, obładowane resztkami pożywienia, opuściły lokal, niosąc do domów radość i wdzięczność dla „dzieci M. Konopnickiej” (jak się wyraziły nieumiejętnie o naszem Kole) i dla Ameryki.

Natalja Michalkiewiczówna.

Zapisy do egzaminów wstępnych w gimnazjum państwowym im. M. Konopnickiej rozpoczną się w poniedziałek dn. 2 czerwca, o g. 5 pp. i trwać będą do dn. 14 czerwca włącznie. Egzaminów po wakacjach i po Nowym Roku nie będzie.

Egzamina naturalne w gimnazjum p. J. Steinbokówny. Dn. 28 maja w gimnazjum p. J. Steinbokówny zostały ukończone egzaminy naturalne pod przewodnictwem Delegata Kuratorium, p. Konstantego Dąbrowskiego, dyrektora gimnazjum państwowego z Płocka. Przyznano świadectwa dojrzałości: Anasiewiczównie Zuzannie, Bromontównie Zofii, Gąsiewskiej Halinie, Gliszczyńskiej Marii, Klimkiewiczównie Lucynie, Lidtkównie Mirze, Mackiewiczównie Wandzie, Malendowiczównie Jadwidze, Matuszakównie Annie, Racieckiej Halinie, Świerczyńskiej Ludmile i Zielińskiej Jadwidze.

TANI OPAL

na zimę mieć będzie ten, kto kupi węgiel w czasie letnich miesięcy i to węgiel w najlepszym gatunku, który się całkowicie spala (znikoma ilość popiołu) i nie pozostawia masy popiołu, żużli lub niedopalków: **2 korce tego najlepszego węgla zastąpi 3 lub nawet 4 korce węgla z innych i gorszych kopalni.**

Ten dobry i twardy (bez miazgi) węgiel otrzymać można z kopalni „HR. RENARD”.

Węgiel z kopalni „Hr. Renard”

SPROWADZA

HURTOWNIA OPALOWA

M. NAPIÓRKOWSKI

WE WŁOCŁAWKU, UL. KALISKA Nr. 17, TELEFON Nr. 209.

Za węgiel z kopalni „Hr. Renard” Hurtownia Opalowa otrzymała szereg licznych podziękowań od poważnych instytucji i osób. Aby otrzymać „Hr. Renard” w czerwcu trzeba już zamawiać w maju.

LASKAWE ZAMÓWIENIA NA WĘGIEL z kopalni „Hr. Renard” z wysyłką w czerwcu PRZYJMUJE

Hurtownia Opalowa

M. NAPIÓRKOWSKI

we Włocławku, ulica Kaliska 17, telefon 209 w godzinach biurowych t. j. od g. 9 rano do g. 6 p. p.

Węgiel z kopalni „Hr. Renard”

zaopatrywane są przez HURTOWNIĘ OPALOWĄ następujące składy detalicznej sprzedaży:

1. St. Lewandowski, ul. Królewiecka Nr. 30.
2. Kooperatywa „OGNIWO” przy fabryce Ferd. Bohm & Co, ul. Toruńska Nr. 7.

Uroczyste rozdanie matur odbędzie się dnia 15 czerwca.

Wiec P. P. S. W piątek o g. 5 na placu Straży Ogniowej socjaliści zwołali wiec przedwyborczy do Kasy Chorych. Mówcy socjalistyczni starali się w demagogii prześcignąć najskrajniejszych komunistów. Jednak mimo ich obiecanek robotnicy nie dali się wziąć na lep i skończyło się na wygwizdaniu mówców, a przywódca 2 p. ławnik Zbrożyna dostał, jak wyrażają się robotnicy »kijowanie«.

Sprawozdanie z kwesty ulicznej znaczka w dniu 25 maja r. b. na rzecz Przytulku Starców przy Włocł. Tow. Wspom. Biednych:

Ze skarbonek kursujących po mieście w liczbie 24 wyjęto w ogólnej sumie Mk. 333.964.000, w cukierni P. Czecha zebrano mk. 111.000.000, w cukierni P. Bednarskiego mk. 48.180.000. Ogółem zebrano mk. 493.144.000.

Wszystkim Sz. Paniom kwestującym, WWPP. Bednarskiemu i Czechowi za laskawą gościnę kwestujących w swych lokalach, oraz Sz. Ofiarodawcom, składają serdeczne podziękowanie Zarząd i Opieka Przytulku Starców i kalek—Królewiecka 24.

Z OKOLIC.

Gmina Boguszyce, pow. Nieśzawskiego. W dniu 1 maja r. b. w Brzeziu zmarł s. p. B. Smulikowski, przewodniczący Dozoru Szk. gm. Bogu-

Egzamina wstępne w gimnazjum p. J. Steinbokówny we Włocławku.

W gimnazjum p. J. Steinbokówny egzamina wstępne odbywać się będą systemem lekcyjnym dn. 16, 17, 18 i 20 czerwca w godzinach szkolnych—od 8 rano do 1 i pół po południu.

Kandydatki winny do dn. 16 czerwca włącznie złożyć w kancelarii szkoły metrykę i świadectwo powtórnego szczepienia ospy.

na tem stanowisku i swoim postępowaniem i troską o oświatę wzbudził wśród mieszkańców gminy, a szczególnie nauczycielstwa szczerą sympatię, której wyraz dało nauczycielstwo, składając w dniu 24 maja r. b. po nabożeństwie żałobnym w kościele parafjalnym w Mąkolnie wieniec na grób Jego.

Jeszcze nie minęło przykre wrażenie wywołane zgonem s. p. B. Smulikowskiego, a już śmierć nielitościwa zabrała drugiego człowieka, który odznaczał się życzliwością do szkolnictwa i popieraniem akcji zwalczania ciemnoty. Prawością charakteru i nieskazitelnym postępowaniem zdobył sobie sympatię mieszkańców gminy.

Tym cichym, a serdecznym przyjaciele oświaty był s. p. Leon Albrecht sekretarz gminy Boguszyce, zmarły w dniu 5 maja r. b. w 43 roku życia. Śmierć tych dwu ludzi, mających tak

